

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помісну Українську
Православну Церкву!

Часопис Волинської єпархії
Київського Патріархату

№ 3 (88) верезень 2012 р.

22 лютого митрополит Луцький і Волинський Михаїл освятив техніку та п'ять нових комплектів одягу для пожежників Володимирського райвідділу МНС. Цю форму від своїх закордонних партнерів передав рятувальникам помічник районного декана протоієрей Микола Гінайло, голова Благодійного фонду «Матері Божої неустанної помочі». У заході взяли участь міський голова Петро Саганюк, виконувач обов'язки начальника райвідділу капітан служби цивільного захисту В'ячеслав Процюк. Це подяка рятувальникам за їхню самовіддану працю, особливо за те, що в люті морози допомагали захищати від холоду мешканців міста і бездомних, зазначив о. Микола. Учасниками богослужіння стали й гімназисти, які прийшли до пожежників на екскурсію з нагоди тижня безпеки. Їм також було вручено дитячі Біблії та іконки.

3 ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

11 березня – святителя Порфирія, архієпископа Газького

Нині важко когось здивувати благодійністю. Ба навіть це явище стало звичним, бо взаємнорозрекламованих щедрот благодійників розраховує на світську популярність, а вона, в свою чергу, допомагає ще успішніше вести бізнес або ж займатися вищими посадами.

А чи багато ми знаємо благодійників, що отримавши батьківський спадок і не маючи за душею нічого, крім родинного скарбу, все до копійки роздавали бідним та жертвували на храм Господній?

Порфирій, архієпископ Газький, народився близько 346 року в Солуні у Македонії. Батьки були людьми заможними, і це дозволило йому здобути хорошу освіту. Маючи в серці любов до чернечого життя, у двадцять п'ять років він залишив батьківщину і відправився до Єгипту, де трудився на Нітрійській горі під керівництвом преподобного Макарія Великого. Там він зустрівся з блаженним Єронімом і разом з ним відправився до Єрусалима, потому поселився в Йорданській пустелі для молитовного і постового подвигу. Там святий Порфирій упав у тяжку недугу.

Для зцілення він вирішив піти до святих місць Єрусалима. Одного разу біля підніжжя Голгофи Господь відвідав Свого раба у сновидінні. Порфирій побачив Ісуса, який зійшов з хреста і звернувся до нього зі словами: «Прийми це Древо і бережи його». Прокинувшись, відчув себе здоровим. Слова Спасителя незабаром здійснилися: Патріарх Єрусалимський рукоположив святого Порфирія в пресвітерський сан і поставив його хранителем Чесного Древа Хреста Спасителя. У той час і трапилась описана вище подія, що своєю щирою благодійністю не мала рівних серед жертводавців.

395 року помер єпископ міста Газа (в Палестині). Місцеві християни відправилися в Кесарію до митрополита Іоана з проханням поставити їм нового архієрея, який міг би протидіяти язичникам, яких було більшість у їхньому місті. Промислом Божим митрополит поставив єпископом у Газу єрусалимського пресвітера Порфирія.

Прибувши в Газу, святий виявив, що там було лише три християнські церкви, а язичницьких капиць та ідолів – незчисленна кількість. У той час не було дощів і тому панувала велика посуха. Жерці приносили жертви ідолам, але лихо не припинялося. Святий Порфирій призначив для всіх християн піст, відслужив всенічне бдіння й обійшов із хресним ходом усе місто. Відразу ж небо покрилося хмарами, загримів грім і пішов рясний дощ. Побачивши таке диво, багато хто з язичників виголошував: «Один Христос є Бог Істинний!» Після цієї події до Церкви приєдналися багато людей, прийнявши святе Хрещення.

Проте язичники, як і раніше утискали християн, усували їх від суспільних посад, обтяжували податками. Єпископ Порфирій і митрополит Кесарії Іоан відправилися до Константинополя, щоб просити захисту в імператора. Їх прийняв святий Іоан Златоуст і надав допомогу.

Владики Іоан і Порфирій були представлені

імператриці Євдоксії. «Потрудися за нас, – сказали єпископи цариці, – і Господь пошле тобі сина, який стане царем за твого життя». Євдоксія дуже бажала мати сина, тому що досі у неї народжувалися дочки. І дійсно, в імператорському сімействі за молитвами святих народився спадкоємець. 401 року послідував указ імператора про зруйнування в Газі ідолських капиць і надання християнам більших прав. Крім того, імператриця дала святителям кошти для будівництва нового храму, його звали в Газі на місці найголовнішого капища. Однак, згодом, жертвні кошти імператриці були не останніми в скарбниці, велич її благодійності відверто поступалася щирій благодійності Порфирія. Тому то і залишився він у пам'яті містян яскравим прикладом беззастережної самовіддачі віри.

Святий Порфирій до кінця життя повністю утвердив Християнство в Газі й захистив свою паству від утисків язичників. За його молитвами здійснювалися численні чудеса. Протягом 25 літ архіпастир наставляв свою паству і помер у хилому віці, 420 року.

Віталій КЛИМЧУК

Наша газета – у Вашу скриньку

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – надійна підмога та корисний засіб у духовному житті православного християнина. Аби ця найпопулярніша волинська релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її у будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – 1 грн 48 к. (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – 91241. Архів основних публікацій «Волинських єпархіяльних відомостей», радіопередач, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslavja.lutska.ua

ХРОНІКА

У Володимирському районному деканаті

12 січня помічник декана протоієрей Микола Гінайло, голова Благодійного фонду «Матері Божої неустанної помочі», на прохання голови Каланчацької райдержадміністрації Херсонської області Галини Малишенки передав районній лікарні 12 сучасних медичних ліжок, матраци для дітей та дорослих, 10 пересувних приліжкових тумбочок, ходильні рами, інвалідні візки та дитячі манежі.

30 січня о. Микола та інші священнослужителі завітали з подарунками до дитсадків «Вишиванка», «Казка», «Дзвіночок», а також до школи-інтернату для дітей з вадами слуху у Володимирі. Як зазначив душпастир, новорічні свята минули, але діти повинні відчувати турботу і в будень.

31 січня о. Микола спільно з Фондом «Правоохоронець» передав обласному госпіталю управління внутрішніх справ Волині близько 40 комплектів постільної білизни, катетери, медичні рукавички та інше.

8 лютого протоієрей Микола Гінайло та інше духовенство відвідали дитсадок № 7 «Волинянка» м. Володимира, де вручили малюкам у шести групах подарунки. Усі шкільні їдальні міста священники забезпечили підносами. Також у морозні дні до пункту обігріву нужденних душпастир передали набори одноразового посуду, постільної білизни, шарпетки, взуття, теплий одяг, зокрема куртки та пальта. Як зазначив о. Микола, люди дякували, що крім молитви, Церква намагається допомогти й матеріально.

3 нагоди ювілеїв

3-5 лютого духовенство нашої єпархії взяло участь в урочистих заходах із нагоди 50-ліття єпископської хіротонії та 45-ліття служіння на київській кафедрі Патріарха Київського і всієї Руси-України Філарета, які проходили в столиці. 3 лютого митрополит Луцький і Волинський Михаїл взяв участь у прес-конференції Патріарха, 4 лютого – долучився до Всенічної у кафедральному соборі Рівнопостольного князя Володимира, 5 лютого – до Божественної Літургії та подячного молебню. Учасниками урочистої академії, що відбулась у Національній опері 4 лютого, крім нашого владики були канцлер єпархії протоієрей Микола Цап і декани.

В академії

1-8 лютого у Волинській православній богословській академії (ВПБА) пройшов турнір з настільного тенісу між викладачами та студентами. Як зазначено на сайті Vpba.org, потрібно молити Бога, щоб у здоровому тілі був здоровий дух. Тому майбутній священник завжди повинен слідкувати не тільки за тим, щоб бути духовно стійким, але й щоб бути фізично здоровим. У фіналі напруженого матчу перемогу отримав першокорсник Микола Гамера. Друге місце здобув старший інспектор академії Богдан Тишкевич. Третє місце посів викладач ВПБА ігумен Константин (Марченко). Усіх учасників фіналу нагороджено призами. Академія пропонує провести такі ж змагання між духовними навчальними закладами нашої Церкви.

11-12 лютого проректор із навчальної роботи Василь Лозовицький та проректор із науково-дослідницької роботи священник Володимир Вакин брали участь у святкуванні 130-річчя з дня освячення храму Трьох святих богословського відділення Київської православної богословської академії, що діє при Чернівецькому національному університеті імені Ю. Федьковича. За інформацією сайту Vpba.org, волиняни долучилися до відправи Всенічної, Божественної Літургії, молебню, а також відвідали виставку релігійного живопису, присвячену ювілею величній церкві. Трьохсвятительський храм є частиною унікальної будівлі – колишньої резиденції митрополитів Буковини та Далмації і нинішнього головного корпусу університету. Як розповідає сайт Bogoslov.cv.ua, святиню споруджено 1878 р. Її освяті в 1882 р. передували розпис та оздоблення місцевими й закордонними фахівцями високого рівня. До 1944 р. тут проходили службову практику студенти-богослови, а за радянської доби в церкві працювала

СВЯЩЕНИЙ ШЛЯХ

АЖ ДО ЗАГИНУ

У 20-ліття першого храму УПЦ КП в Горохові – Вознесенського – спом'янімо о. Володимира Мисечка, його настоятеля у воєнні роки

За німців на Волині діяли два церковні напрямки: автономістський (промосковський, хоч Москвою й не визнаний) і автокефальний. Свідомі віруючі міст і сіл вимагали українських священників, їх не вистачало, а московських батюшок часто не приймали.

У 1941 році в Горохові настоятелем Вознесенського храму і повітовим благочинним служив отець Мельников, затятий русофіл, був за царя членом чорносотенного «Союзу руського народу». Парафіяни не любили його за важкий характер. Це невдоволення врешті вилилось у справжній бунт, унаслідок якого Мельникова вигнали.

Отець Володимир Мисечко, благочинний Локачинської округи, багатьом був відомий як то-

кам повіту, щоб і вони таке пропагували. Отець відповів, що німці ведуть себе як завойовники, бо кривдять українців. Вислухавши усі претензії та зауваження о. Мисечка до німецької влади, гебітскомісар різко наказав: «Або ви як благочинний дасте усім священникам вказівку з амвону заохочувати парафіян їхати у Німеччину, і самі це пропагуватимете, або ви не будете у Горохові, а підете під більш строгий нагляд». Отець Володимир відповів, що він не має права політичні питання поєднувати із духовними, християнськими, і що дав присягу служити тільки Богові, а тому виконує розпорядження тільки церковного керівництва. Закликати людей у церкві їхати до Німеччини на страждання не буде. Такою відповіддю розгнівав начальника повіто-

вого комісаріату. Це було на початку осені 1942 року.

Зимом 1942-1943 років панотця викликали до єпархіального управління у Луцьку. Там сказали, що в Горохові він не може повернутись. Архієпископ Полікарп направив його у Рівне – третім священником Воскресенського собору. Однак вже 15 липня 1943 року о. Володимира заарештували. Річ у тім, що радянський розвідник Микола Кузнецов у Рівному вбив декількох німецьких офіцерів, а на місці вбивства залишив бандерівські листівки. Після таких подій гестапо заарештувало і кинуло до катівень українських патріотів.

Колішній в'язень рівненської тюрми Василь Березовський розповів жахливі подробиці:

«Було так. Після вранішнього туалету всіх невольників вигнали у коридор в'язниці, вишикували у два ряди. Німець вийшов і пояснив в'язням, що вони зараз будуть робити екекцію непослушному в'язневі Мисечкові. Їм роздали кому залізні прутти, кому дерев'яні кийки і попередили: якщо хтось із них не вдарить Мисечка, то стане за ним і всі будуть його

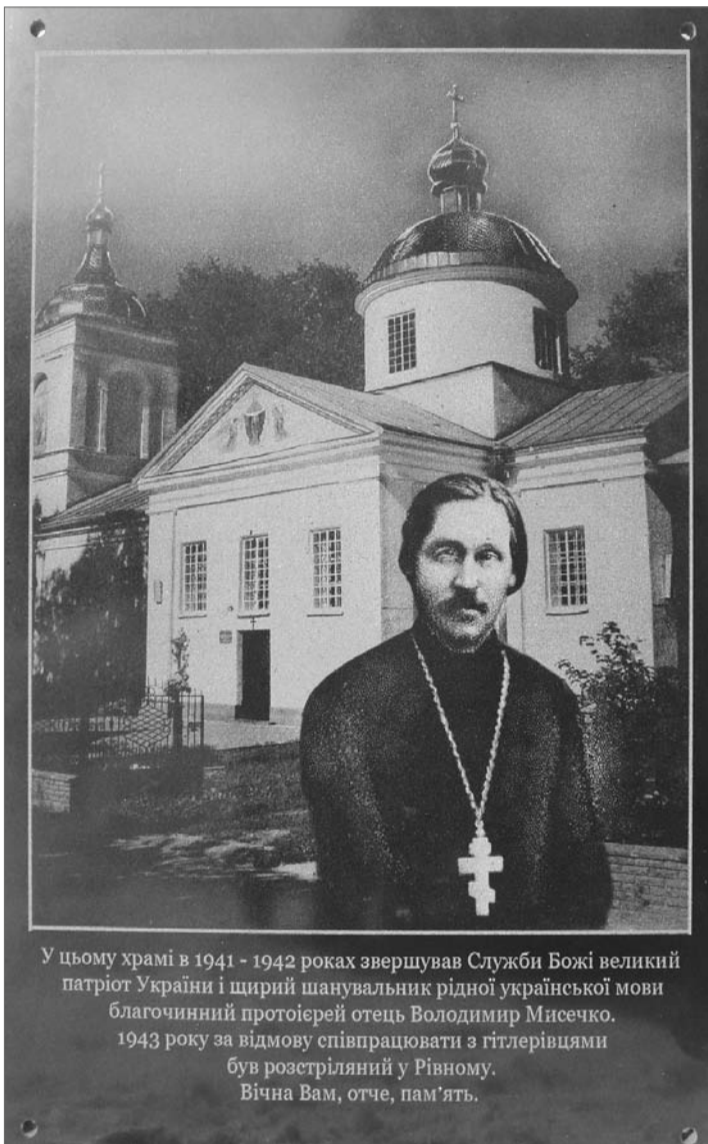
також бити палицями. Вивели священника у чорній рясі, замученого, видно, вимордуваного. Він став іти між тими рядами в'язнів, озброєних прутами. Вони били, а він, зігнувшись, закривши голову, йшов, аж поки не впав. Підняли його два есесівці і дали погнали бігцем. Кожен із в'язнів хотів жити і вирватись із того пекла, тому сипались на отця удари. Через кілька кроків отець знову впав. Відлили холодною водою – знову пішов і знову посипались на нього удари з обох боків. Відпливали водою, але отець лежав у крові без ознак життя». Таких тортур знав душпастир. Не тільки від загарбників, а й від своїх, слабкодушких.

Старенький пан Березовський, розповідаючи цю страшну історію про о. Володимира, плакав і казав, що має гріх, що вони, в'язні, забили свого побратима, та ще священника.

Проте отець не помер того страшного дня, а був розстріляний 15 жовтня 1943 року і тіло його німці спалили.

Життя і смерть Володимира Мисечка – то хресна дорога щирого християнина і щирого українця. Віддаючи «кесареви кесареви», не змішував «чисте з нечистим і святее з несвятим». І цю віру передав нам, сущим у незалежній Церкві в незалежній Україні, про які так мріяв, за які боровся, страждав і помер.

Протоієрей Андрій СИДОР, горохівський декан, за спогадами Клавдії БАЧИНСЬКОЇ, дочки прот. Володимира МИСЕЧКА

У цьому храмі в 1941 - 1942 роках звершував Служби Божі великий патріот України і щирий шанувальник рідної української мови благочинний протоієрей отець Володимир Мисечко. 1943 року за відмову співпрацювати з гітлерівцями був розстріляний у Рівному. Вічна Вам, отче, пам'ять.

вариський, розумний священник, добрий проповідник автокефального напрямку. Владика Полікарп (Сікорський) направив його благочинним Горохівського повіту, настоятелем храму, де раніше служив Мельников. Почалось нове, напружене, але по-своєму щасливе життя, якщо можна так назвати життя під час війни. Бо то був період становлення Української Церкви.

Самовіддана праця о. Володимира мала успіхи: збільшилась кількість громад УАПЦ на Горохівщині. Із прихожан, що мали вищу освіту, він підшукував тих, які бажали йти на пастирські курси, щоб стати священниками й очолити новостворені парафії. Отець Володимир на Службі Божій, проповідуючи істини Євангелія, завжди пов'язував їх із сьогоденними проблемами. Його проповіді приходили послухати не тільки жителі Горохова, а й навколишніх сіл. Красномовністю він просто зачаровував, закликав бути щирими християнами-українцями, любити Бога й Батьківщину понад усе. Кожна Служба закінчувалась молитвою за Україну «Боже великий, єдиний...», а це не подобалось москвофілам. Розповідають, що хтось у церкві стенографував його казання, а потім ці стенограми опинилися у гебітскомісара.

Німці видали розпорядження набирати молодих людей для праці у Німеччині. Горохівський гебітскомісар викликав до себе на прийом о. Володимира і наказав у церкві під час проповіді заохочувати молодь міста їхати до Німеччини, а також дати вказівку всім священни-

електронно-обчислювальна машина, пізніше діяв історико-культурний центр. Богослужіння відновлено в 1991 р.

15 лютого, на Стрітення Господнє, відбувся вечір, присвячений маловідомому ще Всесвітньому дню православної молоді. У заході, який організував інспектор з питань місійної діяльності консисторії протоієрей Юрій Близнюк, взяла участь голова Молодіжного православного братства Миколи-Святоші, князя Луцького, Ігор Сацук, капелан Волинського національного університету ім. Лесі Українки протоієрей Віктор Михайлович, викладач кандидат богословських наук Андрій Хром'як, братчики, студенти. Благословляючи захід, о. Юрій привітав присутніх зі святом і наголосив, що на кожного молодого християнина Церква покладає велику надію. Яких цінностей будемо дотримуватися ми – це будуть наслідувати й інші. Бачачи наше світло, й решта не перебуватиме в темряві. Цього вечора учасники ознайомилися з діяльністю православних молодіжних братств, поспілкувалися зі священниками, переглянули християнське відео.

Перед Великим постом, у Сирний (Масляний) тиждень, академію відвідали студенти Рівненської духовної семінарії (РДС) на чолі з ректором протоієреєм Віталієм Лотоцьким. Як зазначено на сайті Vpba.org, **24 лютого** у рамках зустрічі відбулися: тенісний турнір із врученням спеціального кубка переможцю з рук митрополита Луцького і Волинського Михаїла, театралізований виступ під керівництвом викладачів академії Валентина Нідзельської та Марії Лукач. Дівчата регентського відділення співали українських пісень, пригощали гостей варениками і млинцями. Ректор ВПБА протоієрей Ігор Швець подякував учасникам, організаторам та гостям свята, а о. Віталій запросив усіх в гості до духовної школи в Рівному.

Не ображати святе!

В управління єпархії принесли рекламну листівку одного із сайтів. Вірян обурило зображення: герб обласного центру, в основі якого – образ святиителя Миколая Чудотворця, пам'ятник цьому святому біля міськради, а також один із місцевих храмів дизайнер розмистив на... спортивному взутті.

У зв'язку з цим **9 лютого** голова інформаційно-видавничого центру єпархії протоієрей Віталій Собко звернувся насамперед до керівництва веб-ресурсу (назву не повідомляємо, щоб уникнути додаткової реклами), а також до керівників організації, установ, підприємств області з проханням і вимогою відповідально підходити до дизайнерських рішень у популяризації товарів і послуг. Не можна опускається до блюзнірського, некоректного зображення священних для християн чи представників інших релігій знаків, образів, храмів, інших святинь.

З цього приводу юрисконсульт єпархії адвокат Юлія Спіріна застерігає: статтею 179 Кримінального кодексу України передбачено покарання за осквернення релігійних святинь, якими є священні символи – Біблія, ікони, храми, поховання, місця паломництва, святі джерела тощо. Осквернення – наруга над релігійною святынею, різні чинні дії, що зачіпають релігійні почуття віруючих, тощо. Оскільки віряни обурили рекламне зображення, можна дійти до висновку про осквернення релігійних святинь у цій листівці.

Автор зазначеного рекламного продукту скоріш за все не мав наміру ображати релігійні почуття. Тим більше потрібно і дизайнерам, і керівникам звернути увагу, яких засобів не можна використовувати, привертаючи покупців, споживачів, глядачів, замовників. І дай, Боже, щоб на Волині ніколи не розглядалися судові справи з цього приводу.

У консисторії

Патріарх Київський і всієї Руси-України Філарет нагородив керівника паломницького центру «Осання» нашої єпархії Ларису Савчук орденом Великомучениці Варвари. Високу відзнаку матінка Лариса одержала за багаторічну плідну працю, пов'язану з влаштуванням прощ, і з нагоди 40-річчя. **10 лютого** нагороду вручено митрополитом Луцьким і Волинським Михаїлом.

28 лютого єпархіальний відділ організації благодійності та соціального служін-

Продовження на 4 стор.

ВІДПОВІДЬ БОГОСЛОВА

ПІСТ ПОВИНЕН ЗМІНЮВАТИ

Запитання

Відомо, що під час Великого посту є строгі обмеження в їжі. А як щодо розваг, сміху? Як Церква ставиться до одягу та косметики – чи обов'язково ходити в сіро-чорному, чи можна вдягати червоне або біле вбрання, наносити макіяж?

Відповідає протоієрей Віктор Пушко

У Церкві є час скорботи і є час радості. Проте слід віднайти рівновагу між цими двома станами душі. А Великий піст це, власне, час усвідомлення своєї гріховності й намагання її позбавитись, долучившись до Бога. Піст повинен нас змінювати. Тому його й необхідно звершувати одночасно в душі смирення і радості. Але радість ця має йти від глибини серця, а не від тілесних насолод чи розваг. Адже чим глибше покаяння людини перед Богом, тим більше радості від прощення, більше миру і спокою. Духовна радість не пов'язана з веселощами, розвагами чи комфортом. У час посту варто зосередити

свої душевні й тілесні сили на благочесті й розсудливості, на стриманості й ділах милосердя. А порожні розваги, марна трата часу, пустослів'я, надмірний сміх ці сили розпоршують.

Проте піст – це не спосіб здаватися побожнішим, ніж інші. У Євангелії від Матфея (6:16–18) говориться: «Коли ж постите, не будьте сумні, як лицеміри, бо вони потьмарюють обличчя свої, щоб показати людям, що постять вони. Істинно кажу вам: вони вже мають нагороду свою. Ти ж, коли постиш, намасти голову твою і вмий обличчя твоє, щоб не показувати людям, що ти постиш, але Отцю твоєму, – Який у таїні; і Отець твій, Який бачить таємне, воздасть тобі явно».

Ми не повинні ставитись до благочестя як ханжі. Христос дорікав: «І вам, законникам, горе, бо накладаєте на людей тягарі, які важко носити, самі ж жодним пальцем своїм не доторкнетесь до них» (Лук. 11:46). Тому якщо у Ваших рідних чи друзів випадає день народження, іменини чи інше свято, скажімо, народження дити-

ни, то не варто відкладати привітання до Пасхи. Але святкувати й радіти – без зайвих веселощів та надмірних жартів.

Загалом, будь-яка нестриманість, надмірність згубна для християнина. Чи мова йде про споживання їжі, чи про розваги, чи про зовнішній вигляд людини. Звісно, піклуватися про свою зовнішність треба, в цьому немає чогось поганого. Єдине, – як і все в нашому житті, що ця турбота повинна мати чіткі межі. Коли жінка, скажімо, з великою кількістю косметики на обличчі приходить до храму на службу, це трошки ріже око. Але коли вона перебуває на такій роботі, де прийнято певним чином одягатися і себе прикрашати (наприклад, акторка, секретарка, топ-модель), у цьому, можливо, немає особливого гріха. Хоча в міру духовного зростання людини вживання надто вишуканого й коштовного вбрання чи прикрас зводиться до мінімуму. Вірна Богу цариця Есфір користувалась пахощами та косметикою, бо займала відповідне суспільне становище (Есф. 2:9, 12). Але ап. Петро навчає:

«Нехай буде прикрасою вашою не зовнішнє – заплітання волосся, золоте вбрання або нарядність в одязі, а потаємна людина серця в нетлінній красі лагідного і мовчазного духу, що дорогоцінне перед Богом» (1 Пт. 3:3). Апостол Павло також говорить про це: бажано, щоб «жінки, в пристойному вбранні, з соромливістю і цнотливістю прикрашали себе не заплітанням волосся, не золотом, не перлами, не дорогоцінним одягом, а добрими ділами, як личить жінкам, які присвячують себе благочестю» (1 Тим. 2:9–10).

Коли людина крок за кроком воцерковлюється, вона починає розуміти, що в житті головне, а що – другорядне, у неї вибудовується ієрархія цінностей. І тоді якісь речі, котрі здавалися раніше надзвичайно важливими, йдуть на другий-третій план і ми переглядаємо своє ставлення до світу. Християнство – це не система заборон і людина сама обирає, у що їй одягатися, що пити та їсти. Але час Великого посту позначений більшою стриманістю в діях, словах та помислах. Тому в такий період не зовсім доречні розкішність, із якою асоціюється яскравий колір одягу, або ж визивний макіяж чи надмірні веселощі.

Бажаєте одержати відповідь православного богослова на Ваші запитання? Звертайтеся до редакції: 43025 Луцьк, Градний узвіз, 1; (0332) 72-21-82; pres-sluzhba@ukr.net

АМВОН

ПЕРЕМОГА ВІРИ

Із проповіді, яку виголосив владика Михайл 20 березня 2005 р., в неділю 1-шу Великого посту, в кафедральному Свято-Троїцькому соборі м. Луцька

Сьогодні Православна Церква відзначає свято Торжества Православ'я, що означає перемогу над іконоборчою та іншими ересями. Цієї віри православної ми твердо дотримуємося. Інколи нам дорікають, що ми надто консервативні у своїх позиціях, «нічого не змінюємо». Вказують на те, що науково-технічний прогрес не стоїть на місці, змінюються політичні, економічні та соціальні чинники. А отже, і Церкві, мовляв, не потрібно стояти на місці, а рухатися вперед. Та ми залишаємося вірні Богові, тому що Господь в усі часи однаковий. Він – Творець неба і землі. І ми стали в догматах

своєї віри, й такими незмінними, стійкими, непохитними залишатимемося завжди. Ми щоразу переконуємося, що віра православна – істинна й пекельні ворота її не здолають. Треба усім серцем тягнутися до Бога й ставати духовнішими. Однак деякі люди прагнуть іншого: опустити Бога на землю, зробити Його домашнім, зручним. Такі спроби призводять до того, що люди взагалі втрачають віру. Уже не Він стає за основу, а людина як гомо сапієнс вважає себе богом і створює усі умови для поклоніння не Творцю, а їй.

Нині триває Великий піст. Це – не заборона споживання їжі, це – обмеження. Адже яка користь людині, що не споживає м'яса, а ближнього свого оскверняє, робить прикроці? Немає користі для спасіння такої душі. Тому втриматися від їжі в піст – лише перший крок. Другий – утриматися від поганих вчинків. Ось тоді це буде гарним прикладом для наслідування. Один добрий вчинок вартісніший ста гарних проповідей. Тому сьогодні ми повинні не тільки розуміти, а й виконувати Божі заповіді. Тож не забуваймо робити добрі вчинки, молитися, збагачувати свою душу, щоб мир, спокій та любов панували посеред нас.

АЗИ ПРАВОСЛАВ'Я

СЛОВА ПРИ СПОВІДІ

Є в храмі Божому особливе місце – сповідальний аналой. Саме тут найчастіше звучать слова про гріх, багатовикий і різноманітний. Якщо вони вимовляються зі щирим покаянням і смиренністю, а грішна душа й скорботне серце прагне стати «білішим від снігу», то можна спостерігати чудо: до аналая із хрестом і Євангелієм підходить пониклий і розстроений грішник, а після сповіді й молитви розрешення їде інша людина, готова вмістити в себе Христа.

Плач про гріхи заповіданий Господом: «Блаженні ті, що плачуть, бо вони втішаться» (Мф. 5:4). Але для розради після Сповіді самих сліз недостатньо. Необхідне слово покаяння й слово розрешення. Якщо під священниковою єпитрахиллю чутно лише скоромовкою «грішна (або грішний), панотче у всім», то це ще далеко не Сповідь. Це не сльози каяття, а прощений жаль про вчинене, тим більше, коли бушує страх покарання.

Гріх конкретний і чітко виражений, так само конкретним повинно бути й слово про нього. Інакше міазми до пуття не исповіданого гріха обов'язково дадуть знати в найближчому майбутньому. Тож якщо казник розгублений, скований, не може чітко викласти свої злочини перед Богом, хай запише гріхи на папері.

Почуття й слово допомагають один одному, але все-таки перевага залишається за другим. Недарма в одній з молитов перед сповіддю говориться: «Сам як Благ і Незлобивий, Владико,

цих рабів Твоїх словом розкаяться благоволи». Покаєнний плач справа хороша, але за сльозами повинне бути розуміння ваги падіння, рішучість боротися із цим гріхом, словесне підтвердження свого рішення.

І інший камінь спотикання – багатослівність, за яким стоїть або бажання виправдати свій гріх, або прагнення «виплакаться». Тим більше, що в особі священника такий сповідник часто знаходить мовчазного слухача, який разом з ним зітхає, співчутливо киває та ще й заспокоює.

Так вже влаштована людина: коли згрішила, вона шукає собі виправдання. Це не порок дня нинішнього. Початок йому поклав наш праротець Адам, коли після власного гріха обвинуватив у ньому Єву. А потім і Бога – за те, що Він дав йому цю дружину.

Зайве слово перед Євангелієм на сповіді може зашкодити каяттю, зробити його тільки жалем і не перетворить душу. За багатослів'ям втрачається чіткий зміст гріха й зі стану «я грішний» випливає невидимий перехід у безлике – «ми грішні».

Суперечки й дискусії про те, наскільки докладно повинна бути сповідь, йдуть із часів давніх і, напевно, не припиняться до днів останніх, але висновок з них можна зробити вже зараз: сповідь повинна бути настільки докладна, щоб її зрозумів священник.

Все. Іншого не треба. Бувають нарікання парафіян, що одних душ-

пастир сповідує подовгу, а на інших, видалося їм, тільки єпитрахиль поклав – і вже молитву розрешення читає. Тут не недбалість панотця й не бажання виділити кого-небудь із розка-

юваних. Просто одні приходять і говорять «слово», чітко, конкретно й покаєнно, а інші влаштовують із Таїнства монолог з переліком причин, наслідків і впливів гріха на всіх, кого знають, люблять або не люблять. Цей «театр одного актора», особливо у виконанні людини, яку отець сповідник бачить перший раз у житті, не тільки затягує сповідь, але й дуже часто не приводить ні до якого результату. Підсумок передбачуваний: священник перетворився в слухача, мирянин же радіє, що його нарешті вислухали, а Бог – залишається осторонь. Покаєння не було! Точніше, паростки щирого жалю й сорому ледь виднілися в потоці виправдань і обставин.

Дійсно, у світі прагматизму, раціональності й сучасних технологій дуже часто перемовитися навіть двома відвертими словами можна тільки з комп'ютером в інтернеті, та й то зашифрувавши себе псевдонімом. Але сповідальний аналой – це місце, страшно неприкрито відвертістю й

велике за результатом. Тут, під єпитрахиллю, перед Хрестом і Євангелієм кожне слово повинне бути правдивим, щирим і гідним Того, з Ким розмовляєш. Бо священник говорить: «І я, недостой-

ний ієрей, владою Його, мені даною, прощаю і розрішаю тебе від усіх гріхів твоїх».

Про це пам'ятайте, готуючись до Сповіді.

Священник Олександр ДОБРОВОЛЬСЬКИЙ,
настоятель парафії Пророкиці Анни в Лукові
Турийського деканату,
за матеріалами прот. Олександра Авдюгіна
(«Православие и мир»)

ЧЕРНЕЧА АПТЕЧКА

Поради за книгою «Повна енциклопедія православної монастирської медицини» базуються на методах лікування, що здавна побутують в обителях. Усі рецепти – досвід ченців-лікарів – вельми прості й звичні. Однак закликаємо не займатися самолікуванням, адже будь-який дар природи порізному діє на кожен організм. Перш ніж приймати той чи інший засіб, проконсультуйтеся з лікарем.

Бронхіт

1 столову ложку сухої перемеленої трави чебрецю залити склянкою окропу, нагріти на водяній бані 15 хв, процідити. Уживати 4 рази на день між споживанням їжі.

Зробити отвір в очищеній цибуліні та всипа-

ти туди 1 чайну ложку цукру. Щоденно до одужання з'їдати по цибуліні, приготовленій таким способом.

Якщо бронхіт і кашель у дітей, нарізати маленькими кубиками редьку і покласти в каструлю, посипавши цукром. Запикати в духову упродовж 2 год, процідити й злити рідину у пляшку. Пити по 2 чайні ложки 3-4 рази на день перед їдою на ніч.

Жабрій звичайний. Основна дія – відхаркування. Узяти 3 чайні ложки рослини, залити 2-ма склянками окропу, настояти 1 годину, процідити. Настоянку випити протягом дня.

Якщо у вас бронхіт, трахеїт, 1 чайну ложку насіння айви залити 2-ма склянками окропу, настояти годину, додати цукор за смаком. Пити по кавовій ложці 4 рази на день.

1 чайну ложку сушених квітів кропиви дводомної залити 300 мл окропу, настояти 2 год, процідити. Пити як чай по півсклянки 3-4 рази на день. Застосовувати як засіб для відхаркування.

Заварити у півлітрі окропу 2 столові ложки насіння кропиви, настояти ніч у термосі. Пити по півсклянки 3-4 рази на день. Можна заварити 1 склянкою окропу 2 столові ложки коріння кропиви, гріти на малому вогні 5 хв, вживати так само.

Намазати грудну клітку сумішшю меду й розтопленого внутрішнього козячого жиру (у пропорції 1:1), втирати в шкіру, обгорнути компресним папером, а зверху обв'язати пуховою хусткою.

При бронхіті, пневмонії, затяжному кашлі

змішати 1,3 кг липового меду, 1 склянку дрібно нарізаного листа алое, 200 г оливкової олії, 150 г березових бруньок, 50 г липового цвіту. Перед вживання суміші зірвані й промиті кип'яченою водою листя алое покласти на 10 днів у холодне темне місце. Розтопити мед і покласти в нього подрібнене листя алое. Суміш добре пропарити. Особливо заварити у 2 склянках води березові бруньки і липовий цвіт, прокип'ятити 1-2 хв. Проціджений і віджати відвар вилити в застиглий мед, розмішати і розлити у 2 пляшки, додавши в кожному порівну оливкової олії. Зберігати в прохолодному місці. Споживати по 1 столовій ложці 3 рази на день. Перед уживанням збовтувати.

Підготував Андрій ГНАТЮК

ХРОНІКА

Продовження. Початок на 2 стор.

ня в рамках добродійного проекту «Турбота» (духовна, інформаційна, юридична та матеріально-технічна підтримка) передав в онкогематологічний центр Волинської обласної клінічної дитячої лікарні невеликі столики. Основною перевагою цих меблів є те, що під час хіміотерапії дитина може поставити їх на ліжко і малювати, вишивати, читати. Щиро дякуємо нашому благодійникові – інтернет-магазину «Рідні вікна» за безплатне виготовлення столиків.

У капеланській службі

10 лютого у Волинському національному університеті ім. Лесі Українки відбувся IV Віденський бал. Благословили його капелани навчального закладу протоієрей Віктор Михалевич та Михайло Бучак. Звертаючись до присутніх, о. Віктор зазначив, що є заходи суто світські, а є такі, які мають подвійне призначення. Цей бал не тільки розважальний, а й несе благородну мету – збір коштів на будівництво університетського храму Святої Софії – Премудрості Божої.

Є над чим трудитися

12 лютого у Луцьку представили новопризначеного вікарія нашої єпархії – єпископа Володимир-Волинського Матфея (Шевчука). З цієї нагоди Божественну Літургію в кафедральному соборі Святої Трійці очолив митрополит Хмельницький і Кам'янець-Подільський Антоній. Із ним співслужили митрополит Луцький і Волинський Михайл, єпископ Кіровоградський і Голованівський Марк, владики Матфей і духовенство собору. Знайомлячи вірян із вікарієм (помічником правлячого архієрея), митрополит Антоній побажав йому плідно трудитися на ниві Господній. У Волинській єпархії є над чим працювати і як розвиватися, зазначив він. Сьогодні Київський Патріархат як ніколи єдиний, бо всі прагнемо мати в незалежній державі – незалежну Церкву, підкреслив архієпископ.

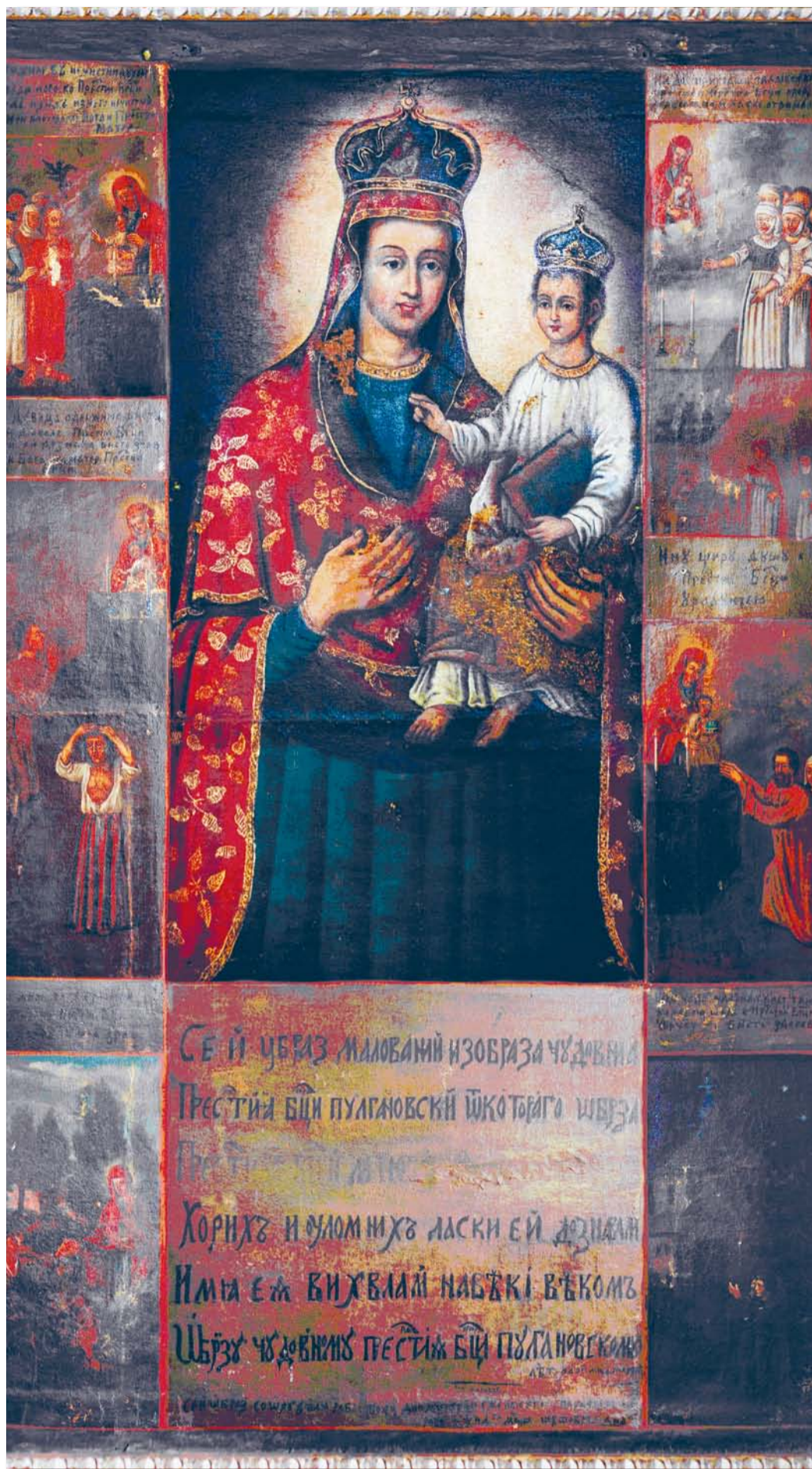
Юнь радиться

Намісник монастиря Успіння Пресвятої Богородиці в с. Сокіл (Сокуль) ігумен Яків (Мільян), насельник жидичинської обителі Святителя Миколая Чудотворця ієродиякон Никодим (Мартинів), викладач Волинської православної богословської академії Андрій Хром'як та голова Молодіжного православного братства Преподобного Миколи-Святоші, князя Луцького, Ігор Сацук брали участь у X Всеукраїнському з'їзді православної молоді, який проходив **11-12 лютого** в Київській православної богословської академії. Він зібрав понад двісті представників церковних молодіжних організацій, духовно-просвітницьких центрів, братств. За інформацією сайту Vpba.org, учасники зібралися, щоб поділитися здобутками в соціальному служінні. Як повідомив інформаційній службі єпархії о. Яків, по завершенні пленарного засідання з'їзд продовжив роботу в чотирьох секціях. Обговорили питання недільних парафіяльних шкіл, православних таборів, проблеми сім'ї, сучасного чернецого життя та ін.

3 «афганцями»

15 лютого віце-канцлер єпархії протоієрей Олександр Безкорований та намісник монастиря Успіння Пресвятої Богородиці в с. Сокіл (Сокуль) ігумен Яків (Мільян) на запрошення обласної організації Української спілки ветеранів Афганістану взяли участь в урочистості, присвяченій 23-й річниці виведення радянських військ із Афганістану. Захід проходив в обласному академічному музично-драматичному театрі імені Т. Г. Шевченка. На ньому були присутні представники місцевої влади, ветерани. Отець Олександр виразив співчуття усім, хто втратив близьких та рідних у місцях бойових дій, а ветеранам побажав міцного здоров'я. «Щоб ті криваві сторінки більше не повторювалися у вашому житті», – зазначив душпастир. За значний вклад у розбудову сокульського монастиря ігумен Яків нагородив благословенною грамотою ветерана Афганістану Миколу Сасовського.

ВОЛИНСЬКІ ІКОНИ

Образ «Божа Матір Пільганівська». Храм Архістратига Михаїла в с. Промінь (Пільганів) Луцького районного деканату.

Ще кілька років тому на ньому можна було розглядати тільки обриси Богородиці, нині образ постає перед нами у всій красі. Крім зображення Діви Марії з Ісусом на руках по боках ікони є невеликі так звані клейма. Очевидно, вони розповідають про події, які відбулись у цьому селі.

Поява ікони у храмі овіяна легендами. Старші люди розказують те, що почули від батьків чи дідів. Одного разу чоловік пас худобу біля річки Черногузка і раптом побачив на воді образ Божої Матері та почув голос: «Тоді Я до вас прийду, як буде кривава річка через село йти». Наляканий і схвилюваний, побіг він до людей. Приходили священники з парафіянами із різних сіл, хотіли забрати чудесний образ у свої храми. Ікона ж або зникла, коли до неї підступали, або з церкви поверталась на те ж місце. І тільки коли пільганівці принесли її у Михайлівський храм – вона там залишилася. За іншими переказами, слова Богородиці люди почули у церкві. Ніхто не може пояснити значення тих слів. Лякають вони людей, але водночас і вселяють віру, що Матір Божа була й буде Заступницею і храму цього, і всього села.

Ікону розташовано на спеціальній підставці, прикріпленій до стіни. Розмір 1,7х1 м, оздоблена чеканкою. Підпис на іконі свідчить про те, що її виготовлено на замовлення Дмитра та Параскеви Дармовісів. Її стан, зміст житійних клейм свідчать про історичну цінність та підтверджують перекази про чудотворення. Божа Матір сповнена реальної краси. Іконописець змалював образ матері, близький кожному ширістю і людяністю.

Про «чудеса пулковоцькі» згадував у своєму заповіті письменник і громадський діяч XVIII ст. Данило Братковський. Він знав про них, захоплювався ними і хотів повідати про них. Перебуваючи у Києві, зустрічався з православним духовенством і просив благословення видати книгу про це. Про чудесні зцілення біля давньої ікони свідчать написи над клеймами. А під іконою є такі слова: «Цей образ мальований з чудотворного образу Пресвятої Богородиці Пулганівської, від якого образу Пресвятої Богородиці... Хворі і немічні ласку її пізнавали, ім'я її вихваляли навіки-віків. Образу чудотворному Пресвятої Богородиці Пулганівської».

Свято-Михайлівському храмові в Промені (Пільганові) – понад 125 років. Копія образу «Божа Матір Пільганівська» – його незмінна окраса, як, без сумніву, був окрасою й оригінал у давньому Божому домі цього села.

Олена ДАРМОВІС, краєзнавець

Деканальні збори

7-17 лютого проходили звітні збори всіх деканатів нашої єпархії. Під головуванням митрополита Луцького і Волинського Михайла заслухано звіти кожного священника про пастирське служіння протягом минулого року, обговорювалися проблеми, давалися певні рекомендації. Серед багатьох питань, які розглядали на зборах, найважливішими були такі: потреба організації відділу освіти при єпархіальному управлінні, головним напрямком якого буде створення методичних розробок для належного функціонування недільних шкіл; підвищення кваліфікації псаломників (для цього відбуватимуться виїзні навчальні семінари). Під час деканальних зборів усі священнослужителі цього року складають іспит із однієї з богословських дисциплін. Цього разу то були питання з історії Старого Завіту. Як зазначив канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, підготовка душпастирів належна, освітній рівень духовенства зростає.

У Нововолинському деканаті

17 лютого декан протоієрей Стефан Фульмес на запрошення директора місцевого ліцею-інтернату Володимира Гутчинського взяв участь в урочистостях з нагоди 20-ліття навчального закладу. Душпастир привітав ювілярів зі святом, побажавши плідних, натхненних трудов у духовному зростанні та примноження талантів, подарував ліцею ікону рівноапостольного князя Володимира та передав до бібліотеки духовну літературу.

4 березня настоятель парафії Воздвиження хреста Господнього в Нововолинську протоієрей Віталій Голян на запрошення міської організації Товариства політ'язнів та репресованих із нагоди річниці від дня смерті Романа Шухевича відслужив панахиду.

У Ковельському міському деканаті

25 лютого митрополит Луцький і Волинський Михайл по завершенні Божественної Літургії в храмі Апостола Андрія Первозваного привітав настоятеля парафії протоієрея Дмитра Кекляка з 50-річчям. Владика благословив ювіляра на подальшу працю на ниві Господній і подарував йому Волинську ікону Божої Матері.

Пройти шлях посту

Заирнути собі в душу та очиститися від гріхів під час передпасхального періоду закликав вірних наш митрополит у перший день Великого посту, **27 лютого**, – через відеозвернення на каналі Youtube.com/PravoslaviaVolyni, і в другий, **28 лютого**, – під час щорічної підсумкової прес-конференції.

Піст – це обмеження, тобто відмова від спокусливого: у вчинках, словах, діях, зазначив архієрей. Найчастіше люди звертають увагу тільки на харчування, але найголовнішим є не тілесні, а духовні старання. Для когось це перегляд розважальних телепередач, для іншого – гра в комп'ютерні ігри тощо. Владика нагадав усім, що піст – це бажання змінити щось у своєму житті на краще. В першу чергу ми повинні пробачити один одному. Навіть першим примиритися – телефоном, електронним листом, у приватній розмові – з тим, хто тебе образив. До висоти такого духу треба прагнути, адже примирення допомагає людині духовно зростати і робити інші кроки у боротьбі з самим собою, сказав митрополит.

Піст – це час молитви, щирого покаяння, великої любові до всіх. Найважливіше – визнати свої гріхи. Коли ми це робимо, стаємо багатшими. Бо, як сказано в Біблії, хто принижує себе, той буде возвеличений, а той, хто величається, принижений буде. Також владика наголосив: потрібно згадувати у своїх молитвах і тих, хто відійшов у вічність.

Нехай Господь допоможе нам достойно пройти Великий піст, духовно збагатитися, щоби в радості Христовій проголосити один до одного: «Христос воскрес!», побажав високопреосвященний.

Окрім того, митрополит Михайл звернувся до керівників громадських закладів харчування та продовольчих магазинів із проханням створити відділи, де кожна людина, котра дотримується посту, змогла б похар-

Закінчення на 6 стор.

ОСВІТУ ХУДОЖНИКУ ДАВ УСЕВИШНІЙ

...Поріг храму цей чоловік переступає з неймовірним душевним трепетом. Він завжди налаштований серцем і думками до живого діалогу з Творцем і святими. Інколи, зайшовши до сільської церкви, радіє, що там нема нікого із прихожан, ба навіть священика. Тоді його думкам ніхто не буде заважати. Він вдивлятиметься в лики святих, ловитиме їх мудрий погляд і розмовлятиме, розмовлятиме... Вони тихим голо- сом порадять йому, поведуть до істини. А істина для художника проста і досить складна: як передати на полотні силу добра і любові, мудрості та розважливості, мужності та героїзму прадідів і сучасників, благословенних Небесами на творення світлих діань.

Художник Володимир Жупанюк зростає як митець у суто природному середовищі. Божий білий день брав його зранку за руку і вів у свої багатства, ошасливаючи уяву хлопця чарливою неповторністю. Накопичення такого скарбу рано чи пізно мало проявитися в плодах його

Володимир Жупанюк у квартирній тишині розправляє крила творчості. Світлина автора

діяльності. Дарма що юнак у свого часу вибрав дорогу торгівлі. Зі створенням у Луцьку Художнього комбінату з радістю пішов працювати художником-оформлювачем. Там і спробував створити образ святих.

Це був виклик суспільству, за що і зажив слави сумнівного митця. Та й, зрештою, «було за що» дорікнути: не мав Володимир Григорович фахової освіти. Ніколи не користувався ескізами при створенні серйозних художніх полотен, усе відразу викладав на чистовик. Але ж виношував задум картини місяцями-роками. Коли всерйоз почав братися писати ікони, то вивчав достеменно історію краю, де географічно перебував святий образ. Дійшов підсвідомо висновку, що саме завдяки благословенню тієї

Покрова Пресвятої Богородиці – с. Пляшева

чи іншої ікони в краю відбувалися саме такі світлі справи. І все це переносив на полотно, композиційно розміщуючи епізоди життя навколо лику святого (це називається «образ із житієм»). У такій творчій манері виконано всі ікони майстра. «Хрест Боремельський» – яскравий тому приклад. А вже село Боремель – це не тільки рибні ставки, до яких тягнуть любители запашної юшки, це, насамперед, багата історія: палац, князь Чацький, приїзд польського короля Сигізмунда, потаємні ходи до річки, пагорби із захо- роненнями... Все це композиційно відображе- но навколо Ісуса, що несе Святий хрест на Голгофу.

Працюючи над картиною з історії Зимненського жіночого монастиря, пан Володимир попросився в ігумени Стефани пожити кілька днів в обителі. Переконанням художника йняли віри, і п'ять днів майстер дихав іншим повітрям, проймався духовною атмосферою вірян- нок, молився, розмовляв з іконами, спілкувався з древніми кам'яними мурами. Робота вдалась. Барви небес вправно переформативу-

лись мирською гамою на полотні. Повертаючись до Луцька, прийшов на автовокзал древнього Володимира-Волинського і вжахнувся: неоквириний побут мирського життя його вра-

звив. П'яні пасажири, брутальна лайка, світські суперечки зовсім не сприймалися після обителі, де постійно живе любов та повага до ближнього. Таке відчуття має кожного разу, коли виходить на емоційне завершення чергової картини-ікони. Бувало, цілісний тиждень працює, не виходить на вулицю, аби не сполохати благословенне натхнення. А коли щасливий та вдоволений роботою розминає ноги виходом у грішний світ, то знову отримує болісний удар від сірого побуту мирського життя. Але ж художник живе у цьому сус-

пільстві й мусить сприймати його таким, яким воно є.

Останнім часом рукою майстра написано ікони-картини для Луцького Свято-Троїцького кафедрального собору. У вітварі можна побачити «Тайну вечерю», «Ісус Христос з учнями», «Чудесний лов риби». А на історичну картину-епопею «Свята Волинь» іконописець затратив майже два роки творчої енергії, відобразив в окремих епізодах тисячолітню історію краю, починаючи відлік подій із хрещення стародавнього міста Ладомира (Володимира-Волинського) і завершуючи нашими днями – зображенням владики Михаїла з паствою.

Скільки його картин-ікон сіють добро і благодать серед люду, художник вже й не підраховує. Знає, що робить гарну справу, благословен- ний Богом. Проте, як не дивно, ті картини, що є у нього вдома, не наважується експонувати на виставках. Боїться осуду і сумнівів тих відвідувачів, які не вхожі у православні українські храми. Світлість створених ним образів не можна під-

давати випадковим поглядам. Серце завмирає, коли дописує картину і працює над обличчям та очима. Не має права помилитися у виборі колірної гами чи зайвого мазка. «Потерпи, ще трішечки – і все», – подібно окулісту просить, проводячи болісну операцію на полотні. Мабуть, тому і дивляться з благодаттю на вірян картини Володимира Жупанюка «Волинська Богоматір», «Покрова Пресвятої Богородиці», «Святий Миколай», «Хліб наш насущний», «Хрестовоздвиженське братство в людях та подіях» і десятки інших шедеврів.

У березні істинному майстрові-художнику без диплома виповнюється 65 років. Усевишний відкриває таким людям очі та серце для щедро-

Святий Миколай Чудотворець – покровитель Жидичина

го Свого дарунку. Отож, бажаємо справжньому митцеві подальших успіхів для блага людей, для розбудови рідної Церкви.

Віталій КЛИМЧУК

ПОСТАТІ

ОДИН МОЖЕ БАГАТО...

Скільки встигла зробити ця людина! Саме так хочеться вигукнути, переглядаючи життя митрополита Іларіона (Івана Огієнка). Цього року – 130 літ із часу його народження і 40 літ із часу впокоєння, тож маємо нагоду освіжити в пам'яті шлях видатного українця.

Він прийшов у світ 14 січня 1882 р. в Брусиліві на Житомирщині, був шостою дитиною в бідній селянській сім'ї. У два роки лишився сиротою: батько загинув. Змаленьку трудився в поміщицькому маєтку. Вбогому майже всі дороги до освіти були тоді закриті, однак Івась здобув професію в одному з небагатьох безплатних закладів – Київській військово-фельдшерській школі. (Сімдесят п'ять верстов пройшов пішки, аби вступити!). Вчився дуже добре, тож потім екстерном склав іспити за гімназію і став студентом медичного факультету Київського університету. Звіди Івана виключили за несплату, але він заробив грошей репетиторством, поновився, виборов спеціальну стипендію і закінчив університет із відзнакою (перевівшись на історико-філологічний факультет). Потім – Вищі педагогічні курси. Доктор філософії.

Після революції 1905 року з'явилась можливість публікуватись українською мовою, тож І. Огієнко надалі робив тільки так. Уся його біографія – це тяжкий, мозольний труд на ниві рідної культури й церковного життя. Працював у Товаристві «Просвіта», над багатьма видавничими проектами Наукового товариства ім. Шевченка. Був одним із найвидніших діячів визвольних змагань. Так, 1918 року став засновником і ректором Кам'янець-Подільського університету. Одночасно займав пости в урядах Української Народної Республіки – міністра освіти і міністра сповідань, багато попрацювавши над дерусифікацією цих галузей. Коли в 1920 році вся Директорія емігрувала, Огієнко деякий час лишався головноуповноваженим уряду в Україні.

Після поразки державотворення не покладав рук, живучи в тодішній Польщі. Безліч на-

укових і науково-популярних творів з української словесності, усталення літературної мови, історії Церкви, канонічного права, редагування кількох журналів, активна громадська робота на благо рідного народу займали його всього. Став засновником нової науки – палеотипії (галузь знань про стародруки).

У 1937 році Іван Іванович овдовів. Прийняв чернецтво з ім'ям Іларіон, із 1940 року став архієпископом Холмським Польської Автокефальної Православної Церкви. Скільки старань докладала для розбудови єпархії – годі й перелічити: сотні проповідей, заснування видавництва, друкарні, безконечні організаційні клопоти... У 1944 році, невдовзі перед приходом Червоної армії, владику Іларіона було піднесено до сану митрополита.

І тут ми підходимо до найбільшої справи життя цього подвижника. Розгорніть свою домашню Біблію, швидше за все на титульній сторінці буде написано: «Із мови давньоєврейської й грецької на українську дослівно наново перекладена». Це – Святе Письмо в перекладі митрополита Іларіона. На той час попередні переклади вже були застарілі. Іван Огієнко ще мирянином зробив новий, уклавши договір із Британським біблійним товариством – найавторитетнішою світовою інституцією в галузі перекладів Божого Слова на різні мови. У 1937-му було видано Новий Завіт, у 1942-му – Новий Завіт і Псалтир. А повністю Біблія українською лишалась ще в машинописі. І ось уже чуто канонаду: до Холма підходить Червона армія. Владика Іларіон добре розуміє, що це значить для нашої Церкви. Перед від'їздом на Захід від опікується над двома найбільшими цінностями холмців і всіх українців – чудотворним Холмським образом та Священним Писанням рідною мовою. Доля образу тепер добре відома: після бомбардування його не змогли вивести за кордон, він переховувався і врешті-решт потрапив до Луцька, нині – в Музеї волинської ікони.

Що ж до машинопису владику вчинив таке. Він знав, що НКВД має намір знищити український переклад Біблії, тому спорядив кілька груп вірних людей, давши кожній із них по одному примірникові. Котрась із груп мусила б дістатися Заходу. Уявімо собі лишень: жорстокі битви останніх місяців війни, горить Європа, падають

на полі бою сотні тисяч солдат – а НКВД не втрачає з очей кількох груп християн, які через ту вогненну хуртовину намагаються вивести на Захід український переклад Біблії. Це може стати гострим сюжетом детективного серіалу: автомобільні перегони, перестрілки, отрута у склянці, засніжені альпійські перевали, складні дипломатичні ігри, резиденти різних розвідок і контррозвідок – і все тільки для того, щоби знищити Біблію в українському перекладі. Бо більшовицька влада дивилась у майбутнє і добре розуміла, яка це могутня ідеологічна сила – Святе Письмо зрозумілою мовою. В усе це важко нині повірити, гортаючи Біблію на м'якому дивані.

Америку один екземпляр машинопису таки досяг. Усі інші, як і члени всіх груп, загинули. У 1962 році огієнків переклад вийшов масовим друком, став улюбленим читанням нашої діаспори, у Радянському Союзі передавалися з рук у руки контрабандні примірники, ну а тепер –

праця митрополита Іларіона трохи не в кожній домівці.

Владика встиг емігрувати у Новий Світ. Його обрали главою Української Греко-Православної Церкви в Канаді (тепер вона у складі Вселенського Патріархату), митрополитом Вінніпезьким. Лиш кілька слів про його подальшу діяльність: створення Богословського товариства, колеґії Апостола Андрія, що готувала священиків для православного українства за кордоном, півтори тисячі назв наукових праць (одна з них, до прикладу, – десяти томна «Історія церковнослов'янської мови»), численні художні твори...

Скільки встиг цей великий християнин і великий українець! Один – так багато і в таких скрутних обставинах. Ми ж із вами, браття й сестри, мали б робити безмірно більше, у своїй державі, у благополуччі. Ви скажете – так Огієнко ж був такий освічений і такий талановитий, куди нам до нього. Авжеж. Але якби кожен із нас розбудовував рідну Церкву й рідну культуру наскільки спроможний, – молитвою, хистом, жертвою, – то мали б ми і вдосталь хороших книг, і християнське кіно, і православний телеканал, і радіо.

Бо якщо один може багато, то мільйони й поготів.

Віктор ГРЕБЕНЮК

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на 2, 4 стор.

чуватися чи придбати продукти згідно з православними правилами. Також владику звернувся із проханням до організаторів шумних масових заходів обмежити їх проведення під час Великоднього посту, щоб не заважати вірянам.

Відзначай так

Якщо відзначати 8 Березня, то з духовною складовою. Таку думку висловив владику Михайл **28 лютого** під час щорічної підсумкової прес-конференції, що проходила у жіночому монастирі Святителя Василя Великого обласного центру. «Хто хоче звернути на жінок особливу увагу – чоловік на жінку, брат на сестру – може в цей день як християнин зробити подарунок: наприклад, організувати паломництво до святих місць, подати у храм записку за здоров'я». Це ті духовні кроки, які варто зробити, якщо є бажання відзначити жіночий день.

У Маневіцькому деканаті

1 березня декан протоієрей Андрій Зикидальський взяв участь у засіданні, що відбулося в райдержадміністрації. Зустріч із керівниками релігійних організацій району провела голова районної ради Петро Зінчук та керівник її апарату Олександр Коробчук. Як зазначив о. Андрій, під час наради обговорено можливість ефективнішої співпраці релігійних громад із органами місцевої влади, впорядкування кладовищ і т. ін. Також священник звернувся до голови райради із проханням посприяти у викладанні основ християнської етики в школах району та розглянути питання щодо надання житла для дітей, котрі покидають сиротинці.

Припинить беззаконня!

6 березня Волинська обласна рада підтримала депутатський запит протоієрея Віталія Собка до прокурора області з вимогою перевірити законність одного з рішень Старочорторийської сільської ради Маневіцького району і вжити відповідні заходи.

У запиті, зокрема, йдеться, що парафія Успіння Пресвятої Богородиці в Старому Чорторийську з 2009 року звертається до сільради з проханням надати в постійне користування земельну ділянку для обслуговування храму. Однак кожного разу одержує відмову. В останньому рішенні з цього приводу клопотання відхилено з посиланням на те, що «ці землі відносяться до Національного реєстру пам'яток культурної спадщини, є пам'яткою археології, тому не підлягають наданню у власність чи користування». Проте, згідно зі ст. 54 Земельного кодексу, землі історико-культурного призначення – заповідники, городища, кургани – «можуть перебувати у державній, комунальній та приватній власності». Згідно зі ст. 92 цього ж Кодексу право постійного користування земельної ділянки державної та комунальної власності мають законно зареєстровані релігійні організації виключно для будівництва і обслуговування культових та інших будівель, необхідних для їх діяльності. Ст. 17 Закону «Про охорону культурної спадщини» містить вимогу про перебування пам'яток археології виключно у державній власності. Однак заборони на передачу такої землі в користування немає.

Таким чином, сільрада доволіно розширила зміст ст. 17 та незаконно протлумачила його на шкоду релігійній громаді. Порушено ст. 35 Конституції України, яка забезпечує право безперешкодно відправляти релігійні культури і ритуальні обряди.

Але й це ще не все. Сільська рада, виявляється, сповідує подвійні стандарти. На тому ж городищі розміщено споруду костелу монастиря домініканців, що перебуває в користуванні релігійної організації УПЦ (МП), яка отримала тут землю в постійне користування. Отже, сільрадою порушено ще й вимоги Закону «Про свободу совісті та релігійні організації»: «Встановлення будь-яких переваг або обмежень віросповідання чи релігійної організації щодо інших не допускається» (ч. 5 ст. 5).

Інформаційна служба єпархії

Докладніше про ці та інші події – на офіційному сайті Pravoslavja.lutsk.ua

ТОЧКА ЗОРУ

Міра любові

Наскільки сильно ми повинні любити свого ближнього? Запитання ніби дивне (бо ж хіба любов вимірюється?), але водночас і просте. Чим більше ми будемо думати про це, тим більше намагатимемося любити тих, хто поруч із нами.

– Як я можу любити свого вітчима, який ніколи слова доброго до мене не сказав, який нічого для мене не зробив, ще й матір весь час ображає? – запитала мене якась подруга.

Саме така любов до недруга нашого, з яким ми на одній території, й вимагає від нас любові щоразу більше. Адже «любити» в даному випадку означає терпіти того, хто тебе ненавидить, допомагати йому, коли спіткнеться, заговорити, коли попросить. Бачучи це, він поважатиме вас, хоча й таємно, не показуючи сво-

їх почуттів. А ви – не чекайте його любові. Ви просто любіть. Ставтеся до нього так, ніби перед вами образ Христовий. Адже «любов нічого в собі не має, крім Самого Бога, тому що Бог є любов» (1 Ів. 4:8).

«Я його так міцно кохаю, а він цього навіть не помічає». Скільки разів ми чули ці слова від наших подруг, знайомих. А чи потрібна така любов тому, кому ви байдужі? Навряд. У ту мить, коли любов засліплює, варто розплющити очі й допомогти тому, хто якраз тієї любові взагалі не має. Можливо, це дитя – без батька-матері, а може – то сусідка-пенсіонерка, бідна вдовиця. Віддати трішки своєї «надмірної любові» комусь із потребуючих – ось та міра справжнього почуття, яким Господь наділив кожного із нас.

Валерія ЛЕСЮК

ОФІЦІЙНО

Єпархія у 2011-му

28 лютого у луцькому жіночому монастирі Святителя Василя Великого відбулася щорічна підсумкова прес-конференція митрополита Михайла.

Владика розповів представникам ЗМІ, що торік Київський Патріархат на Волині продовжував звершувати свою місію, закріплюючи або розвиваючи напрацювання, традиції, проекти минулих років. Серед багатьох церковних подій, здобутків варто відзначити такі.

1. Створено деканат (благочиння) монастирів єпархії. Обов'язки декана – контроль та опіка над монастирями, вивчення їхніх проблем, організація чернечої місіонерської діяльності, дотримання обителями уставів.

2. На сайті чоловічого монастиря Святителя Миколая Чудотворця в с. Жидичин Ківерецького деканату Chernectvo.org запрацював православний форум Волині, де бажаючі спілкуються з монахами, обговорюючи різні теми духовного життя.

3. Уперше єпархіяльний видавничий відділ «Ключі» взяв участь у міжнародних книжкових виставках-ярмарках, які проходили в Києві, Мінську, Львові, Одесі, а також у Всеукраїнському фестивалі християнської книги. Епос «Діяння небожителів» Брата Віктора (літературного редактора інформаційно-видавничого центру єпархії Віктора Гребенюка) здобув третє місце на конкурсі «Європейська християнська книга – 2011», що проводив Європейський форум християнських видавців і книгорозповсюджувачів «Marketsquare Europe» у рамках Франкфуртського книжкового ярмарку.

4. Волинську духовну семінарію реорганізовано у православну богословську академію (ВПБА). Уперше в цьому закладі почали про-

водити дистанційні лекції через скайп. Вступна кампанія увінчалася рекордною порівняно з останніми роками кількістю студентів: понад 120 священнослужителів, юнаків та дівчат із Волині, Центральної та Південної України, а також із-за кордону (Аргентини, Бразилії, Парагваю, Росії) стануть бакалаврами, магістрами, регентами хорів – стаціонарно або заочно. Викладацький склад поповнився 3-ма докторами наук і 3-ма кандидатами наук.

5. Між селами Жидичин і Липляни (Ківерецький деканат) освячено хрест під побудову нового скиту Ікони Божої Матері «Живоносне джерело» Жидичинського чоловічого монастиря. У с. Сокіл (Сокуль) Рожищанського деканату відкрито новий чоловічий монастир Успіння Пресвятої Богородиці.

6. Єпархіяльний відділ організації благодійності та соціального служіння розпочав виконання програми допомоги онкохворим дітям «Подаруй завтра». У її рамках реалізують низку проектів: «Доктор-клоун» (стимулювання позитивних емоцій важкохворих дітей як важлива складова їхнього одужання), навчання добровольців, свята-акції, «Турбота» (духовна, інформаційна, юридична та матеріально-технічна підтримка).

7. Відбулися велелюдні заходи з нагоди 20-ліття становлення нашої єпархії, в яких, зокрема, взяли участь 9 архієреїв і понад 250 інших священнослужителів, ченців та черниць.

8. Освячено й відкрито для публічного доступу бібліотеку духовної літератури в Жидичинському монастирі. У книгозбірні близько 4 000 одиниць інформації.

9. Тростянецьку чудотворну ікону Богоматері «Одигітрія» після восьмирічної реставрації відкрито для поклоніння вірним (свято на честь

образа – в неділю перед Успінням Богородиці).

10. Новий штрих парафіяльного життя: дитячий майданчик зведено на території храму, в с. Маяки (Княгинінок) Луцького районного деканату.

11. У приміщенні колишнього братського монастиря в Луцьку освячено новостворений Музей історії Луцького Хрестовоздвиженського братства XVII–XXI століть. Це перший в Україні музей братської організації.

12. Відбулася перша відправа нового українського акафіста Пресвятої Богородиці «Нерушимий Стілі», створеного Братом Віктором з нагоди 1000-ліття закладення київського собору Святої Софії – головного храму Русі-України.

13. Почав функціонувати відеоканал єпархії «Православ'я Волині» за адресою: Youtube.com/PravoslaviaVolyni.

14. Газета «Володимирський експрес» назвала помічника районного декана протоієрея Миколу Гінаїла обличчям року за плідну діяльність очолюваного ним Благодійного фонду «Матері Божої неустанної помочі».

Загалом у 2011 році: розпочали служіння 11 нововисвячених священнослужителів – випускників Волинської православної богословської академії, утворилися 4 нові парафії, освячено 5 новозбудованих храмів, розпочато спорудження ще 6-ти. Близько 10 000 вірян стали учасниками паломництва.

Станом на 31 грудня 2011 року Волинська єпархія Української Православної Церкви Київського Патріархату нараховувала: 348 парафій, об'єднаних у 22 деканати, 301 священнослужителя, 5 монастирів, 2 скити, 2 братства.

Прот. Віталій СОБКО

НА НАШ ПОГЛЯД

БОГА НЕ ОДУРИШ

Лжепільговички граються з вогнем

Жодна з країн не має стільки пільговиків, як Україна. Не раз доводилося чути, як пишна молодичка переможно питала у сусідки: «Ти зробила собі групу? Бо я вже зробила». Не встигли оговтатися від нашестя «інвалідів», як з'явилася нова когорта хитрунів, яких мусять утримувати платники податків, – це «одинокі матері», які насправді непогано живуть у т. зв. громадянських шлюбах.

Колись більшого сорому для родин не було як мати доньку-покритку, а тепер це навіть «престижно». Тетяна вже вісім років живе «на віру», народила своєму благовірному троє діточок. Тато їздить на заробітки до Росії. Будують хату, купили автомобіль. Та ще й усілякі пільги.

У Луцьку проживають до двох тисяч осіб, що мають статус одиноких матерів. Щоб забезпечити необхідними пільгами ці сім'ї, потрібно 10 мільйонів гривень на місяць. До речі, за останні роки ця цифра збільшилась у п'ять разів. Якщо глянути на іншу статистику, то з нею все в порядку: смертність серед чоловіків так стрімко не зростала. То чому ж у нас так багато народжується безбатченків?

На превеликий жаль, тепер на комерційну основу ставлять найсвятіше поняття – родину, батьківство. Хочемо бути щасливими, а намагаємося перехитрити Всевишнього, який благословляє подружжя на шлюб. Безумовно, я двома руками за те, щоб держава підтримувала усиновителів, опікунів, удівців та вдів із дітьми, дітей-інвалідів, інших справді знедолених дітей,

але ж не сприяла аморальності. Не хочу образити матерів, які справді самостійно виховують дітей: їх держава повинна підтримувати.

Що ж так спокушає молодих людей зійти з Божої дороги, хочу розібратися, гортаючи законо-

давство України. Перш за все, це гарантований державою рівень матеріальної підтримки, установлений Законом «Про державну допомогу сім'ям з дітьми». Відповідно до нього призначається допомога на дітей одиноким матерям. Крім того, що цих дітей держава не залишить без шматка хліба, одинокі матері мають ряд привілеїв. Тож багато молодих пар вважають, що штамп у паспорті нехай ставлять лохи.

Не знаю, може, я справді старомодна, але не хотіла б, щоб мої діти мали такі пільги. Тим паче, знаю випадки, коли чоловіки не оформляли офіційно батьківства, а потім зникали і – шукай вітра в полі. Так що можна куди більше втратити, ніж здобути. Зрештою, тільки під Божим покровом може бути щасливим шлюб.

Світський закон виписаний для дійсно зне-

долених матерів, а хитруни йдуть на переступ закону Божого. Бо нема господнього благословення на крутість. Таким ось метикуватим матерям, що «вміють жити» слід задуматися не над скороминущими привілеями, а над випробуванням, яке мають понести кілька поколінь свого «ощасливленого» роду за такі фактично злочинні дії.

Тож не пробуємо обвести Всевишнього круг пальця. «Не обманюйтесь: Бог зневаженим не

буває. Що посіє людина, те й пожне» (Гал. 6:7). Адже Господь «карає провину батьків у дітях і в дітях дітей до третього і четвертого роду» (Вихід, 34:7).

Лідія КЛІМЧУК

ОФІЦІЙНО

**Заява митрополита
Луцького і Волинського Михаїла
щодо законопроекту № 9690
21 лютого 2012 р.**

На розгляд Верховної Ради України внесено законопроект «Про внесення змін до деяких законів України (щодо передачі об'єктів культурної спадщини релігійним організаціям)». У разі підтримки цього документа буде дозволено приватизацію УПЦ (Московського Патріархату) українських національних святинь – Києво-Печерської лаври, Почаївської лаври, Богоявленського монастиря в Кременці.

Знаючи, що УПЦ (МП) є структурною частиною Російської Православної Церкви, муси-

мо розуміти: святині нашого народу, передані у власність УПЦ (МП), по суті стануть власністю Московської Патріархії. Уже зараз не кожен вірянин може там подати записки за здоров'я чи за упокій, посповідатися, причаститися та придбати речі церковного користування. У подальшому це може призвести до того, що ці сакральні об'єкти будуть належати навіть не Російській Церкві, а Російській Федерації.

Домагаючись передачі національних святинь у власність, УПЦ (МП) показує недовіру до нинішньої влади та Президента України як гарант Конституції і свободи совісті та віросповідання, оскільки не впевнена в тому, що ці об'єкти залишаться в її користуванні.

Разом із тим, додатком до законопроекту передбачена передача у власність Московського Патріархату комплексу Феодосіївського монастиря у Києві, в якому 20 років на законних підставах діє чоловічий монастир Київського Патріархату.

Неважно передбачити наслідки дії цієї провокаційної законодавчої ініціативи: серйозне погіршення міжконфесійних відносин в Україні, загострення суспільного протистояння.

Тому вимагаю:

1. Скасувати розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 року про вилучення Почаївської лаври зі складу Кременецько-Почаївського державного історико-архітек-

турного заповідника та повернути її до складу цього заповідника.

2. Народним депутатам України, Волинській обласній раді терміново вжити рішучих заходів щодо недопущення прийняття запропонованого проекту Закону України (реєстраційний № 9690 від 12 січня 2012 року) «Про внесення змін до деяких законів України (щодо передачі об'єктів культурної спадщини релігійним організаціям)».

3. Закликаю всіх підписуватися під зверненнями проти передачі Московському Патріархату святинь, які належать усьому українському народові. Збір підписів буде проводитися у храмах нашої єпархії.

ВІДКРИТИЙ ЛИСТ МИТРОПОЛИТА МИХАІЛА

**митрополитові Нифонту, єпископові Володимиру,
керуючим Волинської та Володимир-Волинської єпархій УПЦ (МП)
5 березня 2012 р.**

Ваше Високопреосвященство, Ваше Преосвященство!

Звернутися до вас нас спонукала непроста ситуація, яка склалася в Українській Православній Церкві, очолюваній митрополитом Володимиром (Сабоданом). Його відсторонення від керівництва Церквою, вилучення печатки й відібрання повноважень, яке вчинили деякі єпископи, зокрема митрополити Агафангел, Іларіон і Павло та архієпископ Митрофан, ми розцінюємо не інакше як спробу церковного перевороту, рейдерського захоплення й перетворення УПЦ на південну частину Російської Православної Церкви. Ми стурбовані закликами митрополита Агафангела об'єднуватися навколо Путіна як єдиного гаранта неподільності й непорушності російського Православ'я. Такі кроки свідчать про цілеспрямований наступ не лише на самобутність Української Церкви, а й на знищення національної ідентифікації й державної незалежності. І це при тому, що Православ'я в сучасну Росію поширилося з Києва – досить розвинутого на той час міста зі сформованою культурою і мовою.

Відсторонення митрополита Володимира і його помічника архієпископа Олександра (Драбинка) від управління Церквою свідчить про високу агресію проросійських кіл в УПЦ Московського Патріархату щодо України і створення Помісної Української Православної Церкви. Такі дії згаданих єпископів означають мету всляк завалити двосторонні переговори про об'єднання, підготовка до яких почалася. І хоча офіційно УПЦ не зареєстрована з додатком *Московський Патріархат*, дії вищого керівництва цю спрямованість підтверджують. В інтерв'ю телеканалу СТБ владика Олександр (Драбинко) чітко висловив причину спроби перевороту: «Є напрямок проросійський і є напрямок проукраїнський».

Те, що Церквою почали керувати неуповноважені архієреї, які силоміць зайняли ключові посади і зневажили митрополита Володимира, наштовхує на думку, що так заколотники можуть вчинити і з усіма архієреями: без їхньої згоди призначити нового Предстоятеля, залишивши за ним старий титул, але, відповідно, з повноваженнями керівника нижчо-

го рангу – екзарха, глави екзархату. При цьому Синод вносить зміни у статут, де прописується відмова від самостійності й незалежності в управлінні й неможливість обрання пожиттєвого Предстоятеля.

Закликаємо вас жодним чином не піддаватися тиску, провокаціям та залякуванням на зразок отримання анафемі й відлучення від Церкви, адже кому як не вам відомо, що від Бога і від України не може відлучити ніхто. Дорогі у Христі владики! Не виключено, що ваша підтримка закликів і дій верхівки УПЦ, яка захопила церковну владу, може призвести до того, що й ви самі і багато священників будуть вислані на парафії далеко за межі України, а сюди пришлють утверджувати «руссій мір» відвертих україноненавистників. Адже при відмові від самостійності у статусі управління і втраті влади потім ви не зможете вдіяти нічого.

Ви прослушали на Волині багато років і не раз позиціонували себе як українці. Ви не раз наголошували на тому, що служите українцям і храми, які освячуєте, збудовані українцями і теж для українців. Ви тішитесь, що тут, на Волині, можете сказати значно відвертіше, ніж могли б, якби очолювали кафедру в південних або східних областях. Тому закликаємо вас висловити свою чітку позицію незгоди з неканонічними діями, спровокованими у лоні УПЦ.

Те ж саме стосується і передачі з державної власності у приватну національних святинь – Києво-Печерської і Почаївської лавр. Бо тоді вони опиняться не стільки у володінні РПЦ, скільки перейдуть у власність Росії як держави. Але ж будували їх не москвичі, а наші з вами предки, коли поняття «Москва» ще й не знали. Ви кажете, це тільки повернення Церкви того, що колись відібрала держава. Але якщо тут осяде не УПЦ, а РПЦ, то кому відбудеться це повернення?! Тому збір підписів із цього питання несвоєчасний. Вашими руками вам і шкодитимуть. Якщо вивести святині з підпорядкування Української держави у підпорядкування Церкви іншої країни, то вийде так, що ми змушені будемо питати дозволу, щоб потрапити на територію святині, адже то вже буде площа іншої держави в межах України. Тим більше, що вірних Київського Патріархату зневажають ледь

не нажонному кроці: не беруть записок, під час Сповіді змушують присягатися, що ти більше в жоден храм, окрім як Московського Патріархату, не зайдеш. Коли просиш помолитися за новонародженого чи померлого, питають, де хрестили чи хоронили. Якщо не в Московському Патріархаті – шляху до благодаті немає, забуваючи, а чи згідний з цим Господь. Адже благодаттю і поміччю обдаровує Бог, і до Нього ми звертаємося, а священник – лише посередник на землі. Лише Господь знає справжні почуття й істинну душу людини, яка молиться, і по вірі їй буде дано. І чудотворна ікона – то святиня для всіх, і стопа Богородиці – то святиня для всіх, і місці святых виставлені для поклоніння усім вірним.

Дорогі владики! Перебуваючи в духовній єдності з Московським Патріархом, не опиніться в матеріальній єдності з Росією. Не дозволяйте собі стати на ті самі граблі! Свою справжню «братськість» Росія продемонструвала вже давно. Наприклад, Переяславська угода з Богданом Хмельницьким, про наслідки якої 1845 року сказав Тарас Шевченко:

*Стоїть в селі Суботові
На горі високій
Домовина України,
Широка, глибока.
Ото церков Богданова.
Там-то він молився,
Щоб москаль добром і лихом
З козаком ділився.
Мир душі твоїй, Богдане!
Не так воно стало;
Москалики, що заздріли,
То все очухрали.
Могили вже розривають
Та грошей шукають,
Льохи твої розкопують
Та тебе ж і лають...*

1665 року гетьман Іван Брюховецький підписав угоду з московським царем, згідно з якою мусили узгоджувати навіть призначення митрополита Української Православної Церкви. Наслідок – москвити втручаються у приватне життя людей, обкладають народ непосильними податками, що навіть церковні верхи, які колись підтримували промосковську орієнта-

цію, виступили проти посилення московських впливів. 1686 року, після капітуляції лівобережного духовенства новообраний митрополит князь Гедеон Четвертинський після десятиліть обережних і тактовних умовлянь погодився підпорядкувати свою Церкву московському Патріархату. Наслідок – Петро I відмовля Іванові Мазепі в допомозі виступити проти поляків, а потім ще й Церква проклинає фундамента будівництва храмів за те, що гетьман після відмови царя перестав зберігати йому вірність. 1709 року цар видав наказ зруйнувати Січ, а кожного спійманого запорожця страчувати на місці. А 1774 року її остаточно руйнують за наказом Катерини II.

*На тій Україні,
На тій самій, що з тобою
Ляха задавила!
Байстрюки Катерини
Сараноу сіли.*

Потім валуєвський циркуляр 1863 року й емський указ 1876 року про заборону української мови, три голодомори, сталінські репресії, нищення Церкви і її служителів, війна і теперішні заяви Путіна, – мовляв, вони виграла б її й без України. Та чи встояла б та Москва без українців?!

Та й сьогоднішні реалії, газове питання – яскравий приклад того, як по-братському Росія ставиться до України і слов'ян загалом. Харківські угоди не дотримано, знову звинувачення на адресу нашої держави про крадіжку газу, які, мовляв, призвели до збоїв його постачання в Європу. Хоча Україна протягувала Росії руку допомоги в люті морози.

Постійні погрози і приниження ми не повинні більше терпіти. Не маючи змоги поставити наш народ на коліна, Росія взялася за найсвятіше – Церкву. І це незадовго до початку Великого посту. Диявол не спить, і нинішня ситуація в лоні УПЦ – це знак від Бога гуртуватися для захисту національних інтересів. Церква потрапила в ярмо – і мусимо її звідти витягти. Не будьмо збайдужілими, мовляв, якимось воно буде. Скажімо разом «Ні!» антиукраїнській політиці в Україні і втраті нашої незалежності. А я, в свою чергу, готовий вам подати руку помічі у боротьбі з російською навалюю.

ВАРТО ЗНАТИ

Добрі помисли приносять добро

...Під личиною старця у монастир проник злочинець, аби пограбувати його. Монахи прийняли мандрівника як і належить – нагодували, вдягли, за звичаєм тих часів помили йому з дороги ноги. Переночувавши у монастирі, злочинець настільки переосмислив свої діяння, що принципово змінив ставлення до життя. Надалі пішов у чернецтво і присвятив себе служінню Господу.

Це одна з історій, про силу добра і добрих помислів, які довелися почути на духовних заняттях протоієрея Юрія Близнюка у нижньому храмі Луцького кафедрального собору Святої Трійці. Учасники занять слухають з його вуст про одвічні людські цінності, про життя і смерть, про Страшний суд тощо. Уміло цитуючи Старий і Новий Завіти, отець Юрій детально розтлумачує мирянам те, що потребує глибшого пізнання через призму бачення богослова.

Одна зі слухачок Галина Лига приходить сюди протягом багатьох літ і завжди знаходить для себе глибші пізнання Святого Письма, отримує відповіді на наболілі питання у розмові з протоієреєм. Людей цікавлять, наприклад, описи класиків вітчизняної літератури раю та пекла, організація і структура в різних регіонах України поминальних субот тощо. Отець Юрій досить мудро та толерантно знаходить місток до слухачів, забезпечуючи їх необхідною інформацією. За його словами, такі заняття останніми рока-

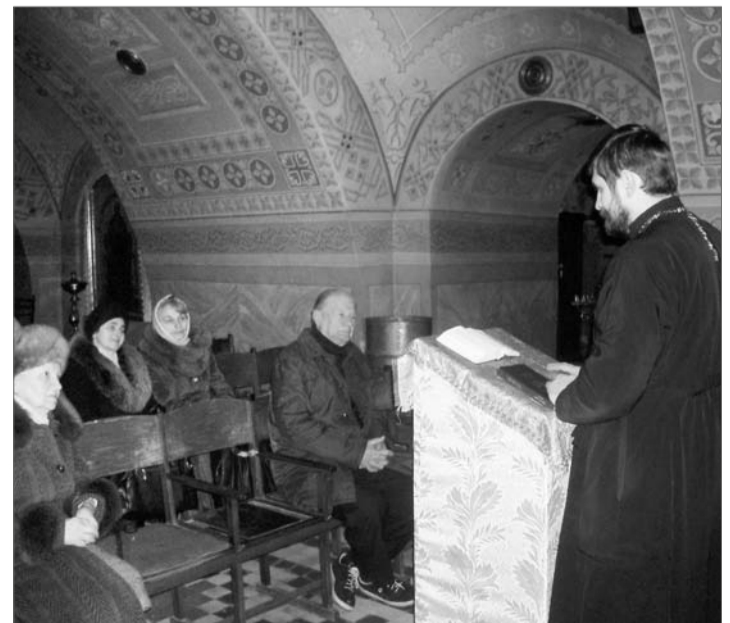
ми набули суто камерного характеру, де кожен індивідуально може отримати вичерпну інформацію з тієї чи іншої проблеми. Широкий загал і публічні заклики до віри чомно поступилися ось таким душевним розмовам-діалогам, де сповна пізнається істина.

Традиції проведення занять у нижньому храмі сягають 1996 року, коли потреба в тлумаченні Божого Слова збирала сотні людей. Нині збільшилось і число храмів у місті, і подібних занять при церквах. Стали доступні для вірян пізнання богословів і, як правило, увінчуються успіхом пошуки відповіді на животрепетні питання.

З добрими помислами приходять віряни на духовні заняття і множать їх на добрі помисли священника. Згодом добре слово переноситься у родини та сім'ї й виростає справжньою, невідомою благодаттю.

Віталій КЛИМЧУК
Світлина автора

Якщо Ви бажаєте отримати відповіді на запитання, практичні поради з християнського життя, почути змістовне тлумачення Біблії, – запрошуємо в нижній храм кафедрального собору Святої Трійці на духовні заняття протоієрея Юрія Близнюка. Початок о 15 годині щонеділі.

РАДИМО ПРИДБАТИ

ВИ МАЄТЕ ЦІ КНИЖКИ?

Триває Великий піст. Час роздумів, очищення, покаяння. Правляться особливі служби: Великий канон преподобного

Андрія Критського, Літургія ранішеосвячених Дарів... Серед великопісних відправ – Пасії (Страждання) і Страсний хресний хід, що часто служаться разом.

У крамничках при храмах та єпархіяльній книгарні «Ключі» (Луцьк, просп. Волі, 2 – біля обласної юнацької бібліотеки) у продажі є література, яка особливо потрібна у ці дні.

Це – «Пасії. Страсний хресний хід», «Великий покаянний канон святого Андрія Критського та життя преподобної Марії Єгипетської», «Ідемо до Сповіді та Причастя».

Ці видання можна використовувати для домашнього читання молитов, душекорисних для кожного вірянина, особливо коли людина страждає, хворіє, у тузі чи відчаї, коли потрібно пробуджувати совість до покаяння, милосердя, любові до ворогів, коли важко нести свій життєвий хрест.

Кожен православний християнин зможе належно підготуватися до Сповіді та Причастя, дізнавшись, як правильно це робити, як поводитися під час проведення цих таїнств, як часто сповідатись і причащатись.

Тож не нехтуйте можливістю збагатитися духовно, гортаючи сторінки таких потрібних видань.

ОФІЦІЙНО

Протоіерея Василя Мураля призначено настоятелем парафії Святого Іоана Хрестителя в с. Жабка Ківерецького дек. (указ № 6 від 5 січня 2012 р.).

Священника Тараса Свистовича призначено настоятелем парафії Воздвиження хреста Господнього в с. Руда Любомльського дек. (указ № 10 від 8 лютого).

За результатами звіту про діяльність кліру та громади собору Різдва Христового у Володимирі протоіерея Миколу Удуда звільнено від обов'язків настоятеля, а митрополита Луцького і Волинського Михаїла призначено на цю посаду. За порушення церковного уставу позбавлено нагород: права носіння другого хреста з прикрасами – протоіерея Юрія Пилипця, митри – протоіерея Миколи Удуда, хреста з прикрасами – протоіерея Євгена Рябця і Ігоря Бігуна, золотого наперсного хреста – священника Юрія Здебського. Дано благословення парафіяльній раді: скарбника звільнити з посади й подати нову кандидатуру на затвердження, звільнити працівників собору, котрі порушили церковний устав. До остаточної нормалізації парафіяльного життя під час відсутності настоятеля собору виконувати його обов'язки дано благословення протоіерею Миколі Удуду.

Протоіерея Анатолія Александрюка звільнено від обов'язків старовишківського декана, а священника Івана Зеленка призначено на цю посаду (укази № 19, 20 від 22 лютого).

Священника Миколу Багана призначено настоятелем парафії Преподобного Амфілохія Почаївського в с. Бегета Володимирського райдека. (указ № 21 від 22 лютого).

Протоіерея Юрія Зінчука призначено настоятелем парафії Преподобного Стефана, ігумена печерського, єпископа Володимир-Волинського, в с. Микуличі та Апостолів Петра і Павла в с. Володимирівка Володимирського райдека. (указ № 22 від 22 лютого).

Протоіерея Бориса Гідзінського призначено настоятелем парафії Архістратига Михаїла в с. Коритниця та Благовірних князів-страстотерпців Бориса і Гліба в с. Ліски Володимирського райдека. (указ № 23 від 22 лютого).

Протоіерея Віталія Іваніва призначено настоятелем парафії Великомучениці Катерини в с. Ворчин Володимирського райдека. (указ № 24 від 22 лютого).

Священника Олександра Вронського відрховано з кліру парафії Рівноапостольної княгині Ольги в Ківерцях і зараховано до кліру домового храму Великомучениці Катерини жіночого монастиря Святого Василя Великого в Луцьку (укази № 25, 26 від 24 лютого).

ВІТАННЯ

Ювілеї

Протоіерею Василеві Ревазі, настоятелю парафії Зачаття Праведною Анною Пресвятої Богородиці в с. Підбереззя Горохівського дек., 6 квітня – 15 років священничого служіння;

протоіерею Іванові Оринчуку, настоятелю парафії Святого Миколая Чудотворця в с. Колодяжне Ковельського райдека, 7 квітня – 10 років священничого служіння;

священнику Сергієві Мельничуку, настоятелю парафії Мучениць Віри, Надії, Любові та Софії в с. Трубки Іваничівського дек., 7 квітня – 35 років;

протоіерею Вікторові Пушку, головному редактору єпархіяльної радіостудії «Благо», настоятелю парафії Святого Іоана Хрестителя в с. Лище Луцького райдека, 13 квітня – 15 років священничого служіння;

священнику Романові Ставінському, настоятелю парафії Апостолів Петра й Павла в с. Римаці Любомльського дек., 14 квітня – 10 років священничого служіння;

священнику Ростиславові Дідуху, настоятелю парафії Преображення Господнього в Ковелі, 17 квітня – 45 років;

протоіерею Іванові Пахолку, настоятелю парафії Воздвиження хреста Господнього в с. Боратин Луцького райдека, 20 квітня – 15 років священничого служіння;

протоіерею Вікторові Возняку, любомльському і шацькому деканові, настоятелю парафії Архістратига Михаїла в Любомлі, 21 квітня – 10 років священничого служіння;

протоіерею Володимирові Лозинському, настоятелю парафії Преображення Господнього і Преподобного Сергія Послушного в с. Змієнець Луцького райдека, – 21 квітня – 10 років священничого служіння;

священнику Миколі Качмару, настоятелю парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Городище Ковельського райдека, 22 квітня – 25 років;

священнику Миколі Мацюку, настоятелю

парафії Архістратига Михаїла в с. Павлівка Іваничівського дек., 22 квітня – 25 років;

протоіерею Борисові Гідзінському, настоятелю парафії Успіння Пресвятої Богородиці в с. Стенжаричі Володимирського дек. та Різдва Пресвятої Богородиці в с. Руда Турійського дек., 28 квітня – 60 років;

протоіерею Юрієві Близнюку, інспектору з питань місійної діяльності консисторії, настоятелю парафії Великомучениці Катерини в Луцьку, 28 квітня – 35 років;

протоіерею Дмитрові Андрухіву, настоятелю парафії Покрови Пресвятої Богородиці в с. Поворськ Ковельського райдека, 29 квітня – 15 років священничого служіння.

Щиро вітаємо священнослужителів! Божого благословіння, міцного духовного й тілесного здоров'я та всіляких гараздів!

ОГОЛОШЕННЯ

Слухайте самі, радьте іншим!

Щонеділі о 7.30 – православна передача «Благо» на радіостанції «Сім'я і дім» (102,4 МГц). Автор і ведучий протоіерей Віктор Пушко пропонує розповіді про свята й тлумачення недільних євангельських читань (рубрика «Слово душпастиря»), спілкування зі священнослужителями та мирянами на актуальні теми («Варто дослухатись»), а також церковні вісті, анонси тощо.

Відеоканал нашої єпархії

На сайті Youtube.com діє відеоканал «Православ'я Волині». Тут уже є і надалі регулярно розміщуватимуться репортажі, передачі, фільми та інші відеоматеріали насамперед про діяльність Київського Патріархату в нашому краї, створені єпархіяльною телестудією «Собор», Волинською обласною державною телерадіокомпанією, іншими телевізійниками, аматорами. Одразу потрапити на відеоканал можна за адресою: Youtube.com/PravoslaviaVolyni.

• У Луцьку, на просп. Волі, 2 працює єпархіяльний оптово-роздрібний склад-магазин. Тут можна придбати все церковне начиння, ікони, священничий одяг, богослужбову та іншу духовну літературу тощо. Магазин працює в понеділок–п'ятницю з 10 до 18 год, в суботу – з 10 до 15 год. Обідня перерва з 13 до 14-ї. За довідками звертатися до Богдана Тишкевича, тел. (066) 217-25-58.

ПАЛОМНИЦТВА

17 березня – до Тростянецької чудотворної ікони Божої Матері (с. Тростянець Ківерецького деканату). Зголошуватися до 16 березня. Виїзд о 13.00. Повернення – о 17.00. Вартість поїздки 30 грн.

18 березня – до святинь Львова. Зголошуватися до 17 березня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 23.00. Вартість поїздки 150 грн.

1 квітня, 9 травня – до почаївських святинь: Почаївська лавра – монастир Святого Духа (колишній лаврський скит) – монаше кладовище – джерело Праведної Анни. Зголошуватися: на першу поїздку – до 31 березня, на другу – до 8 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 19.00. Вартість поїздки 75 грн.

21 квітня – до святинь Києва: Печерська лавра – Феодосіївський, Введенський, Видубицький, Іонівський, Михайлівський Золотоверхий монастирі – Андріївська церква – Володимирський собор (Патріарша Служба). Зголошуватися до 19 квітня. Виїзд – 20 квітня о 23.30. Повернення – 21 квітня о 23.30. Вартість поїздки 230 грн.

24 квітня – 3 травня (9 ночей) – до святинь Грузії: Тбілісі – Мцхета – Сігнахі – Бодбе – Телаві – Ахалціхе – Боржомі. Зголошуватися не пізніше ніж за три тижні.

6 травня – до святинь Рівенщини: монастир у Дермані (п'ять чудотворних ікон і цілюще джерело) – собор в Острозі (мироточива ікона) – монастир у Межирічі (чудотворна ікона) – джерело

Св. Миколая в Гільчі – монастир у Городку (чудотворна ікона, частинка гробу Богородиці). Зголошуватися до 5 травня. Виїзд о 6.30. Повернення – о 22.00. Вартість поїздки 80 грн.

9 травня – до Маняви (Івано-Франківська обл.): скит – джерело «Сльоза Божої Матері» – водоспад Святого Духа – джерело Святого Духа. Зголошуватися до 7 травня. Виїзд – 8 травня о 23.30. Повернення – 9 травня о 23.30. Вартість поїздки 220 грн.

Виїзд на всі прощі – від Свято-Троїцького собору в Луцьку. Докладніша інформація та реєстрація – у паломницькому центрі єпархії «Осанна» (керівник Лариса Савчук) за тел. (0332) 71-83-77, (050) 812-09-79.

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

Свідоцтво про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.

Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Української Православної Церкви Київського Патріархату (Волинська духовна консисторія)

Друк: ПрАТ «Волинська обласна друкарня»

Луцьк, просп. Волі, 27. Тел. (0332) 24-25-07. Зам. 1340. Наклад 3600 пр.

Передплатний індекс 91241

Редакція

Андрій ГНАТЮК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), Віталій КЛІМЧУК (в. о. відповідального секретаря), протоіерей Віталій СОБКО, Валерія ЛЕСЮК, Олександр БІЛЬЧУК (верстка, «НІЦІАЛ»).

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріалі або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1. Volynkonsystoriia@ukr.net.
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10.00–16.00. Обідня перерва: 13.00–14.00

Керуючий єпархією

Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ.
Тел./факс (0332) 72-44-64

Канцелярія

Канцлер – протоіерей Микола ЦАП. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоіерей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ.
Моб. (050) 956-70-00
Секретар – Галина МЕЛЬНИК. Тел./факс (0332) 72-44-64

Інформаційно-видавничий центр

Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоіерей Віталій СОБКО.
Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність єпархії) – info@sluzhba@ukr.net
Прес-служба (співпраця зі ЗМІ) – pres-sluzhba@ukr.net

сайт Pravoslavja.lutska.ua – info@pravoslavja.lutska.ua
Газета «Волинські єпархіяльні відомості» – vuyev@ukr.net
Телестудія «Собор» – головний редактор Андрій ГНАТЮК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоіерей Віктор ПУШКО.
Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО.
Моб. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97. Kljuchi@ukr.net

Капеланська служба

Старший капелан – протоіерей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоіерей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

Паломницький центр «Осанна»

Керівник – Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Відділ організації благодійності та соціального служіння
Завідувач – Валерія ЛЕСЮК. Моб. (095) 037-67-00.
Social-sluzhba@ukr.net